

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum sit grauius peccatum quàm auaritia? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

670 QVÆST. CXIX. ART. III.
omnia sua dant, & ab animo suo omnem tēporalium
solicitudinem remouent, non sunt prodigi, sed perfe-
ctē liberales.

ARTIC. III.

*Virum prodigalitas sit grauius peccatum,
quàm auaritia?*

606

su. 9. 197.
ar. 2. cor.
9. 118
a. 5. ad 3
Mal.
9. 13. a. 2
ad 10. 6
4. Eth. le.
4. per 108.
le. 5.
fin.

e. 1. circa
prin. 10. 5

Ibidem.

9. 16. a. 1
ad 1. 6
1. 2. 9. 61
a. 2. ad 1.

1c. 1. 10. 5.

Ibid. post
med.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd prodigalitas sit grauius peccatum quàm auaritia. Per auaritiam enim aliquis nocet proximo, cui bona sua non communicat: per prodigalitem autem quis sibi ipsi nocet. Dicit enim Philosophus * in 4. Ethic. quòd corruptio diuitiarum per quas homo uiuit; est quedam ipsius esse perditio. Grauius autem peccat qui sibi ipsi nocet, secundum illud Eccles. 14. Qui sibi nequam est, cui bonus erit? Ergo prodigalitas est grauius peccatum, quàm auaritia.

¶ 2. Præterea, Inordinatio quæ prouenit cum aliqua conditione laudabili, minus est vitiosa. Sed inordinatio auaritiæ, quandoque est cum aliqua laudabili conditione: ut patet in illis qui nolunt sua expendere, ne cogantur aliena accipere. Prodigalitem autē inordinatio prouenit cum conditione vituperabili. Vnde & prodigalitem attribuimus intemperatis hominibus, ut Philosophus dicit in * 4. Ethic. Ergo prodigalitas est grauius peccatum, quàm auaritia.

¶ 3. Præterea, Prudentia præcipua est inter morales virtutes, ut supra habitum est *. Sed prodigalitas magis opponitur prudentiæ, quàm auaritia. Dicitur enim Proverb. 21. Thesaurus desiderabilis, & oleum in habitaculo iusti: & imprudens homo dissipabit illud. Et Philosophus dicit in 4. Ethicorum, quòd insipientis est superabundanter dare, & non accipere. Ergo prodigalitas est grauius peccatum, quàm auaritia.

S E D contra est, quòd Philosophus dicit * in 4. quarto Ethicorum, quòd prodigus multo videtur melior illiberali.

RESPONDEO dicendum, quòd prodigalitas secundum

dum se considerata minus peccatum est, quam avaritia. Et hoc triplici ratione. Primo quidem, quia avaritia magis differt à virtute opposita. Magis enim ad liberalem pertinet dare, in quo superabundat prodigus; quam accipere vel retinere, in quo superabundat avarus. Secundo, quia prodigus est multis utilis, quibus dat; avarus autem nulli, sed nec sibi ipsi, ut dicitur in 4. * Ethicorum. Tertio, quia prodigalitas est facile sanabilis: & per hoc quod declinat ad ætatem senectutis, quæ est contraria prodigalitati: & per hoc quod pervenit ad egestatem de facili, dum multa inutiliter consumit; & sic pauper factus non potest in dando superabundare: & etiam quia de facili perducitur ad virtutem propter similitudinem, quam habet ad ipsam. Sed avarus non de facili sanatur, ratione supradicta. *

*Ibidem, 8
medio.*

Ad primum ergo dicendum, quod differentia prodigi & avari non attenditur secundum hoc, quod est peccare in seipsum & in alium. Nam prodigus peccat in seipsum, dum bona sua consumit, unde vivere deberet. Peccat etiam in alterum, consumendo bona ex quibus alijs deberet providere. Et præcipue hoc apparet in clericis, qui sunt dispensatores bonorum ecclesiæ, quæ sunt pauperum: quos defraudant, prodigè expendendo. Similiter etiam avarus peccat in alios, in quantum deficit in donationibus. Peccat etiã in se ipsum, in quantum deficit in sumptibus. Unde dicitur Eccl. 6. Vir cui Deus dedit divitias, nec tribui ei potestati, ut comedat ex eis. Sed tamè in hoc superabundat prodigus: quia sic sibi, & quibusdã alijs nocet, quod tamè aliquibus prodest. Avarus autem nec alijs nec sibi prodest: quia nõ audet uti etiã ad suã utilitatẽ bonis suis.

*in isto a.
et q. præ.
a. 5. ad 3o*

Ad secundum dicendum, quod cum de vitijs communiter loquimur, iudicamus de eis secundum proprias rationes ipsorum. Sicut circa prodigalitatẽ attendimus, quod superflue consumit divitias: circa avaritiã verò, quod superflue eas retinet. Quod autem quis propter intemperantiam superflue consumat: hoc iam nominat simul

ca. 1. non
mul post
prin. 10 5

mul multa peccata. Vnde & tales prodigi sunt peiores, vt dicitur in * 4. Ethic. Quodd autem illiberalis, siue avarus abstineat ab accipiendis alienis, etsi in se laudabile videatur; tamen ex causa propter quam facit, vituperabile est: dum ideò non vult ab alijs accipere, ne cogatur alijs dare.

Ad tertium dicendum, quod omnia vitia prudentiz opponuntur, sicut & omnes virtutes à prudentia diriguntur. Et ideò vitium ex hoc ipso quod opponitur soli prudentiæ, leuius reputatur.

QVÆST. CXX.

De epijkia, seu aequitate, in duos articulos diuisa.

D Einde considerandum est de epijkia.

¶ Circa quam quærentur duo.

¶ Primo, vtum epijkia sit virtus?

¶ Secundo, vtum sit pars iustitiæ?

ARTIC. I.

Vtrum epijkia sit virtus?

607
instr. qu.
128. a. 1.
ad 6. et 3
d. 17. a. 4
cor. fin. et
5. Eth. le.
29.
* c. 31. nò
remoti, à
fin. 10. 1.

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod epijkia non sit virtus. Nulla enim virtus aufert aliam virtutem. Sed epijkia aufert aliam virtutem: quia & tollit id quod iustum est secundum legem, & opponi videtur seueritati. Ergo epijkia non est virtus.

¶ 2 Præterea, Augustinus dicit * in libro de vera religione, In istis temporalibus legibus, quamquam de his homines iudicent, cum eas instituunt; tamen cum fuerint institutæ, & firmatæ, non licebit iudici de ipsis iudicare, sed secundum ipsas. Sed epijkia videtur iudicare de lege, quando eam æstimat non esse seruandam in aliquo casu. Ergo epijkia magis est vitium, quam virtus.

¶ 3 Præterea, Ad epijkiam videtur pertinere, vt attendat ad intentionem legislatoris, vt Philosophus dicit in 5. * Ethic. Sed interpretari intentionem legislatoris, ad solum principem pertinet. Vnde Imperator dicit † in Codice de Legibus, & constitutionibus princip. Inter æquitatem, iusque, interpositam inter-

c. 10. 10. 5
† li. 1. 1. tit.
17. c. 7. in
ter æqui-
tatem.